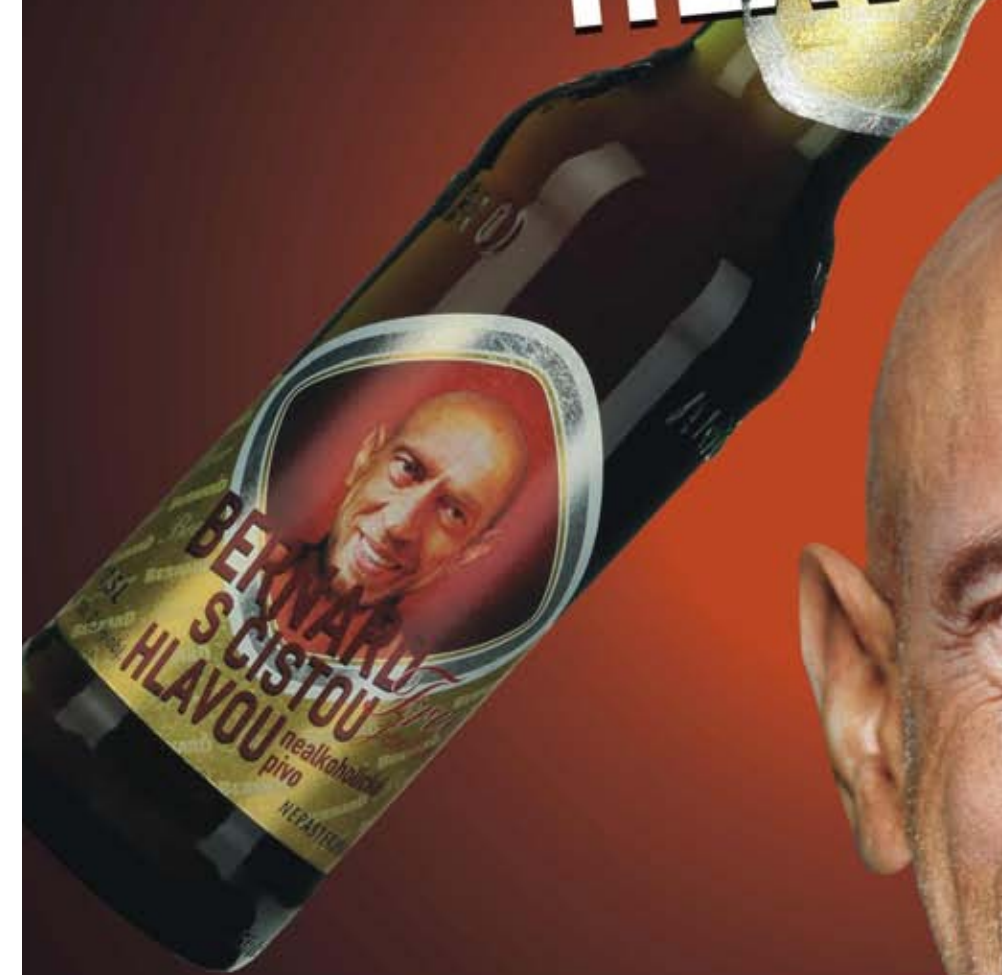

BERNARD nealkoholické pivo
S ČISTOU *Parlar*
HLAVOU *Free*

DALŠÍ ČÍSLO V ŘÍJNU!
TOMÁŠ CIKRT
HUDEBNÍ SLAVNOSTI
MONAKO
RADEK HOLUB

Viastr, Cestov

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Před lety jsme si definovali poslání našeho pivovaru – vlastní cestou k poctivému českému pivu. Chtěli jsme se prosadit chuťově zajímavým pivem té nejvyšší kvality. To vyžaduje nové nápady, originální řešení, nebát se jít po neprošlapaných chodnících. Jedním z těch nápadů bylo vydávat vlastní magazín. V redakčním týmu jsme se shodli, že musí mít špičkovou úroveň, jinak nemá smysl s tím začínat. Zvolili jsme netradiční formát, kvalitní papír, ale hlavně jsme vsadili na originální obsah – nepřebírat odjinud články ani fotografie. Samozřejmě nám šlo také o to poskytovat informace o našem pivovaru, dělat si přiměřenou reklamu, ale v žádném případě jsme to nechtěli přehánět, příliš z magazínu vyčnívat.

Jsmě jediným pivovarem v České republice, který vydává vlastní magazín. Poskytuje nám možnost rozšiřovat naši značku o další rozměr. Píšeme o lidech, kteří jdou vlastními cestami, něčeho dosáhli, mají pozoruhodné životy, neotřelé názory... A právě s tím podle mě značka Bernard velice rezonuje.

První číslo magazínu Vlastní cestou jsme vydali na podzim roku 2005 a dnes vycházíme v nákladu 22 tisíc výtisků. Před časem nás oslovil PR klub České republiky, který pořádá pod názvem Zlatý středník soutěž firemních periodik a tiskovin. Hned první rok, kdy jsme se přihlásili, jsme skončili druhí za magazínem Vodafonu. A za rok 2007 jsme v konkurenci velkých nadnárodních firem vyhráli. Ale ještě víc nás těší, že po každém vydaném čísle se nám ozývají čtenáři a chválí krásné fotky, grafiku i zajímavé texty a oceňují i uměřenost naší prezentace. Věřím, že stejně pozitivně přijmete i naše nové letní číslo.

„Držte se...“

vlastní cestou 3/08

obsah

červenec – srpen – září

editor

Boris Dočekal

redakce

Stanislav Bernard

Zdeněk Mikulášek

Markéta Navrátilová

design

Štěpán Malovec

jazyková poradkyně

Věra Bláhová

tisk

Tiskárna David, s. r. o.

vydavatel

Rodinný pivovar Bernard, a. s. // www.bernard.cz

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > zábava > formulář, který vyplníte a odešlete). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164

fotografie na obálce > **Markéta Navrátilová**

04 _ **Domů přicházím úplně mrtvej**
rozhovor s Tomášem Cíkrtem

10 _ **Hudební slavnosti**
informace z pivovaru

12 _ **Erotika patří do umění**
lahůdka ze světa grafiky

15 _ **Zloděj jablek**
povídka Petra Šabacha

19 _ **Nová prodejna**
informace z pivovaru

20 _ **Monako**
exkluzivní fotoreportáž

26 _ **Byli jsme firma jednoho muže**
rozhovor s Janem Kanzelsbergerem

29 _ **Někdy je závora na cestě prospěšná**
Radek Holub na křižovatce

30 _ **Naše úspěchy**
informace z pivovaru

32 _ **Náš nový půllitr**
pivní zajímavost

33 _ **Tramvaj**
fejeton Jaroslava Rudiše

35 _ **V pohodě kolem ...**
reportáž

38 _ **Lipnice**
Humpolec a okolí

Domů přicházím úplně mrtvej

> říká Tomáš Cikrt, tiskový mluvčí

To si jenom namlouváme, že jsme nějakí lepší než ti strašní politici.

Čím jste chtěl být v patnácti letech? Tiskovým mluvčím jistě ne, žádní ani nebyli.

V té době jsem jakoby ztratil představu, co bych chtěl dělat. V roce 1984 byl už socialismus takový... rozklížený, ale ještě tady byl. Už na gymnáziu jsem trochu inklinoval k novinářině, ale táta říkal, že je lepší vystudovat něco jiného, protože bych ve škole dostal víc ideologie než profesionalitu. A pak prý můžu klidně psát. O ideologii jsem nestál, a tak jsem uvažoval o nějakém přírodovědném oboru. Můj táta je profesor medicíny, váhal jsem, ale nakonec jsem se dal na farmacii, i když jsem člověk, který spíš mluví nebo čte, a víc by mně vyhovovaly humanitní předměty než fyzika a chemie.

Přineslo vám studium něco podstatného i pro profesi tiskového mluvčího?

Pomáhá mi exaktní myšlení ze studia přírodovědných oborů. Člověk si z něho vezme určitý řád, který se mu pak hodí třeba při psaní článků. Farmaceut má podle mě blíž k vědeckému myšlení než lékaři, kteří toho musí zvládnout strašně moc a tolik se nezabývají třeba tím, jak se dělá moderní farmakologický výzkum. Správný farmaceut by neměl podlehnout nevědeckým pocitům – to je nový, to je úžasný, protože se ve svém studiu věnoval tomu, jak působí léky, jak se prokazují,

jestli fungují, nebo ne. Mě výzkum lákal, ale brzy jsem zjistil, že mi trochu chybí ta nebetyčná vědecká trpělivost. Vědec den co den dělá podobné věci a třeba až za dvacet let zjistí, že dosáhl úspěchu.

Anebo že je na slepé koleji...

Ano, zvlášť u léků se to stává. Vědec může přijít i na vynikající lék, který skvěle léčí nějakou nemoc, ale v praxi se pak ukáže, že má jeden závažný nežádoucí účinek, a musí se stáhnout. Roky výzkumu jsou pak k ničemu. Trpělivost mi prostě chybí. Víc mi vyhovuje, když se každý den děje něco jiného. Jako třeba tady na ministerstvu.

Jak jste se vlastně stal jeho tiskovým mluvčím?

Díky tomu, že se už léta pohybuju v českém zdravotnictví. Pracoval jsem v odborném zdravotnickém týdeníku. Tehdy jsem se seznámil se senátorem Julínkem a jeho reformním týmem. A začal s nimi spolupracovat. Když jsem pak působil jako volný konzultant, naše spolupráce byla čím dál užší. Po volbách mě Tomáš Julínek jako ministr oslovil, jestli bych tuhle práci nedělal. Vzal jsem ji hlavně proto, že v českém zdravotnictví se už víc než deset let jen mluví o potřebě změny. Tomáš Julínek připravil konkrétní, rozumnou reformu a já nelituju toho,

že jsem se rozhodl v roli mluvčího mu pomoci, i když mě to někdy hodně vyčerpává.

Problémy či potíže způsobené vaším handicapem si snad dokáží představit, ale má to i nějaký, řekněme, přínos?

Myslím, že obecně platí, že čím těžší, složitější úděl člověk dostane, tím víc ho to posiluje. Maminky beznadějně nemocných dětí říkají, že najednou poznaly jiné barvy života, jiné dimenze, které si dřív neuměly představit. U sebe vidím výhodu v tom, že si víc vážím toho, co mám. Pro mě je obrovskou hodnotou, kterou bych nikdy nechtěl narušit, rodina. Mám ženu... velkou jako já, a jak jsme oba malí, tím větší je soudržnost mezi námi. V každém vztahu jsou lepší dny a horší dny, ale myslím, že my bychom ho tak snadno nerozpustili. Někteří lidé to často udělají s lehkým srdcem, protože si tak neváží toho, že můžou s někým být. Možná... A taky mám sedmiletého kluka.

Asi je těžké udržet tempo s lidmi bez postižení.

To určitě. Mám potíž fyzicky vydržet ten nápor, domů přicházím úplně mrtvej. A když mám štěstí, zůstane mi hodina nebo dvě na syna a pak se dostanu do jakéhosi strnulého postavení a v něm přečkám až do chvíle, kdy jdu spát. Občas

ale pracuju i večer, vyřizuju maily, napíšu něco krátkého, a tak to běží každý pracovní den. O víkendu musím dlouho spát. Myslím, že dobíjení baterek mají postižení trochu těžší. Nevím přesně proč. Možná proto, že i jejich pohyb je jiný, že jinak hospodaří s energií. Tomáš jako ministr toho má moc, o dost víc než já – od rána do večera jednání, psychické vypětí, zrady těch, kteří by ho měli podporovat, a najednou mu hážou klacky pod nohy. Je taky starší, ale je to dvoumetrový chlap, vydrží víc. I ostatní z týmu mají velkou výdrž, možná víc dbají o své zdraví, víc se pohybují, já s tím mám problém.

Na druhé straně není to v mediálním věku výhoda, že s panem ministrem jste natolik rozdílní, až to přitahuje pozornost?

Že jsem jiný, byla spíš nevýhoda. Hlavně na začátku. Různé předsudky a řeči, proč si ho ten Julínek vybral a... Na druhé straně ten signál je okamžitý – když se

objevím v televizi, každý ví, že půjde o zdravotnictví. A já můžu mluvit rovnou k věci. Že jsme s Tomem na pohled tak rozdílní, to samozřejmě nebyla spekulace, se kterou by mě bral na ministerstvo. Mám nějakou svou hodnotu, které si cení nejen on, ale i já. Důvod byl jiný – umím zdůvodnit věci, které ministerstvo dělá.

Několikrát jste použil jméno Tomáš, Tom, nebude vadit, až se to objeví v rozhovoru?

Záleží na vás, co napíšete. Neměl bych to přehánět, protože jednou je to ministr a já si ho vážím, ale vztahy v nejužším týmu jsou nastavené přátelsky, všichni si tykají.

Stalo se vám, že jste v roli tiskového mluvčího musel říct vyloženou nepravdu?

Musím zaťukat, ale ani jednou, což mě těší. Měl bych s tím docela problém. Nemusel jsem lhát i proto, že jsme od začátku zvolili poměrně otevřený přístup. Jiná věc je, že se tady dohodneme, že určitou informaci zveřejníme později.

Nebo někdo chce ministra, a ten zrovna vede nějaké tajné jednání, které nemůžu prozradit. To jsem schopný použít nějakou fintu. Lhát se nemá, radši bych řekl – to vám nemůžu říct, to nemůžu komentovat.

Ale co otázka – jednal pan ministr s poslancem X – ano, nebo ne? Odpověď bez komentáře by jistě nebyla ta pravá, pokud by v zájmu věci bylo nutné schůzku utajit.

No, v tomhle případě... bych asi zalhal. Ale záleželo by na tom, o č by šlo, jak důležité by to bylo. Už se nám taky párkrát stalo, že novinář si to zjistil sám, pak ji nepopírám. Řeknu jen – ano, máte dobré informace, k té schůzce došlo. O nějaké utajené schůzce však většinou nevím ani já. To je taky dobrá metoda – není nutné, aby mluvčí všechno věděl, pak nemusí lhát. Ale že by Tomáš chodil a říkal, tohle říkej, tohle ne, takhle to vůbec nefunguje. Nechává to zcela na mně a já vedu otevřenou politiku a pořád zdvímám

Tomáš Cikrt
1969*

Vystudoval farmaceutickou fakultu bratislavské univerzity. Pracoval jako redaktor a později šéfredaktor týdeníku Zdravotnické noviny. Poté byl konzultantem na volné noze. Od roku 2006 je tiskovým mluvčím ministerstva zdravotnictví. Je ženatý a má sedmiletého syna.

telefony. Vyplatí se to, protože novináři se k nám taky chovají korektně.

Hodně lidí nadává na politiky, tvrdí, že politika je špinavá atd. Jak to vidíte vy, který sice nejste politik, ale pohybujete se mezi nimi?

Myslím, že nejsou zase tak odlišní od běžné populace. To si jenom namlouváme, že jsme nějakí lepší než ti strašní politici. Jistě, část z nich jsou lidé zvláštní, proto do politiky šli, že jsou zvláštní. Že se rádi předvádějí a nemají žádnou linku, žádný cíl...

Ten mají, chtějí být v politice!?

Jistě, aby se předváděli. Ale pak jsou tam i lidé zajímaví, vzdělaní. Když pomínu svého pana ministra, tak mě napadá Karel Schwarzenberg. Je nad věcí, a když už se k něčemu vyjádří, sedí to. Já bych politiku a politiky neviděl tak černě. Ale v Poslanecké sněmovně, kde jsem párkrát byl, na mě padla tíseň, jací divní lidé tam chodí. Někteří poslanci, lobbisté... Je to divné, skoro dekadentní prostředí. Ale nevím... Politici jsou chytří i hloupí jako ostatní lidé. Jen koncentrace jedinců, o kterých jsem mluvil, je v politice větší, protože to prostředí je přitahuje.

Představte si, že dostanete v televizi čtyřicet vteřin, v nichž byste měl vysvětlit

jádro zdravotnické reformy.

Dá se to vůbec?

Jde o změnu solidárního veřejného zdravotního pojištění, aby solidarita – to znamená, že mám jistotu, že když jsem nemocný, budu vždycky ošetřený a nezaplátím velké peníze – zůstala zachovaná i pro další generace. A abych při tom všem měl možnosti vybrat si z různých zdravotních plánů podle svých preferencí. Jestli chci víc pohodlí, nebo ušetřit peníze. Abych měl zákonem lépe zaručená svá práva pacienta. Reforma má zlepšit dohled nad penězi, které se ve zdravotním pojištění utratí. Chystáme zdravotnictví šití na míru, které se víc přiblíží potřebám jednotlivých občanů, ale přitom zůstane zachována jistota dostupnosti zdravotní péče a...

Tady by vás utnuli. Ale můžete ještě uvést nějaký konkrétní příklad týkající se třeba právě dostupnosti péče?

Lidé si to možná ani tak neuvědomují, ale existují obrovské rozdíly v dostupnosti zdravotní péče. Někde se dočkáte operace za tři měsíce, jinde za dva roky. Nové zákony by měly říct, kde je horní hranice, do které pojišťovna musí občanovi, ať je z Moravy nebo z jižních Čech, zajistit operaci kyčelního kloubu. Třeba do půl roku. Ten zákon dále řekne, že neexistuje, aby někde chyběl praktický lékař, musí být

dostupný do určitého počtu kilometrů. Pojišťovno, když je to v místech, kam praktik nechce, zajisti to, zaplat' ho líp...

Nevadí vám, že v současné politické situaci můžete prakticky ze dne na den přijít o práci – a nezáleží na tom, jestli ji děláte dobře, nebo ne.

Nejsem v žádné straně čili nemám žádnou politickou budoucnost. Ale ve zdravotnictví jsem se pohyboval už předtím, o mé konzultační služby byl zájem. Přednášel jsem, psal, založil jsem časopis pro pacienty... Využil bych zkušeností a znalostí, které jsem na ministerstvu nabyl, a myslím, že už druhý den bych měl tolik nabídek, že bych si mohl vybírat. Jenom bych se chtěl dobře rozhodnout. Určitě bych si dal měsíc dovolené a celé dny spal. A pak třeba jel k moři... Ne, své pracovní budoucnosti se určitě nebojím. Ale mým snem je být jednou zalezlý někde na horách a psát knížky.

Zdravotnické?!

Ne, takovou... takovou lehkou literaturu, nic vážného. Spíš postřehy, malé příběhy, krátké povídky. Kdysi jsem s tím už i začal, ale pak jsem se věnoval jiným věcem. Psát by mě bavilo, i když bych ty knížky asi četl jenom já.

HUDEBNÍ FESTIVAL BERNARD 14. ročník 8.–9. 8. v Humpolci

PÁTEK	16:00	EWA FARNA
	17:30	AIRFARE
	19:30	DĚDA MLÁDEK ILEGAL BAND
	21:30	VYPSANÁ FIXA
	23:30	VISACÍ ZÁMEK
SOBOTA	10:00	VYSOČINKA
	12:00	SKALÁCI
	14:00	NO NAME
	15:30	VLASTA REDL
	17:00	KAPELA HRŮZY
	19:00	PETR KOLÁŘ
	21:00	CHINASKI
	22:45	OHŇOSTROJ
23:00	ROCK & ROLL BAND MARCELA WOODMANA	

www.bernard.cz / předprodej na www.ticketpro.cz

Generální partner:

Erotika patří do umění

Jako by přicházely z neurčitých ranních snů, ze světa osobitě poezie a ničím neohraničené fantazie. Jsou krásné i tajemné, někdy slibující, svůdné až roztožené, jindy spíš romantické, něžné..., ale vždycky něčím zajímavé. Někdy vzrušují, jindy jen pohladí. Takové ženy člověk běžně nepotká na ulici, nesedí proti nim v autobuse či v tramvaji. Ostatně grafik [Vladimír Suchánek](#) ani netvoří podle živých modelů, neoslovuje dívky a ženy, které mu připadají zajímavé. Říká, že kdyby pracoval podle skutečnosti, určitě by byl výsledkem zklamaný, protože netouží po tom vytvořit realistický portrét, jak ho to kdysi učili na Akademii. Ostatně technika (lavírovaná litografie), kterou mistrně ovládá, to snad ani neumožňuje.

Ženy chápe jeden z nejznámějších současných českých grafiků jako symbol touhy, která nepomíjí, je věčná. I proto se umělec nevyhýbá ani dílům (či dílkům; dá se říct, že v tomto smyslu nejdůležitější je při tvorbě exlibris, která kdysi jejich majitelé lepili do svých knih, ale dnes zajímají především sběratele) s více či méně zřejmě zřetelným erotickým podtextem. Často se na jeho litografiích objevují i erotické symboly, jako například spirála v podobě lastury.

Vladimír Suchánek říká: „Erotika patří do umění. Nemůže v něm chybět, protože je součástí lidské osobnosti. Ale její samoúčelné zdůrazňování nemám rád. Nemluvě o pornografii, kterou chápu jako komerčně zneužitou erotiku. Je bez vkusu, bez morálky, bez ostychu. Naopak k erotice stud patří, ty dvě věci se nevylučují.“

Zloděj jablek

Musíte pochopit, že v té době se mnou byla Marcela hlavně proto, že každá holka tenkrát měla nějakýho kluka a každěj kluk holku, aby spolu mohli chodit do kina nebo na nějakěj ten mejdan. To prostě patřilo k věci. Ale že bysme se nějak strašně milovali, to teda nemůžu tvrdit, ani náhodou. Občas sem to zahlíd i v jejím pohledu; fakt si myslím, že mě nemilovala. Někdy nestačila včas přehodit výhybku a já pak měl možnost nakouknout do její duše těma jejíma pomněnkovýma (vím, že to zní blbě, ale fakt měla oči jako pomněnky) očima plnejma nezájmu, až to bolelo. Ale ne moc, protože já ji taky (asi) nemiloval.

Panebože, proč sme spolu my dva tenkrát chodili? Dneska se divím, že sem to vydržel celej dlouhej rok. Jak sem to vůbec moh snášet, proč sem se neotočil na patě, když mi říkala: Zase máš špinavej krk. Nebo: Oblíkáš se jako zloděj jablek.

Zloděj jablek! To teda byla pecka. Ne, že bych nebejval zloděj jablek, jako takovej sem se už asi narodil, ale jak choděj zloději jablek oblečený, to dodneska fakt netuším.

Já se někdy doslova nemoh dočkat, až mi Marcela řekne, že už musí domů a abych ji doprovodil. Ale jen na kraj jejich ulice, dál už sem nesměl, aby mě s ní nikdo neviděl. Hlavně její rodiče. A přece musím říct, že mezi náma něco bylo. Když sme se někde zastavili, abychom se chvíli líbali, byla to fakt síla. Tohle, říkal sem si, by přece nedělala holka, který bych byl úplně ukradenej. A protože jsem cejtil, že je to aspoň na chvíli opravdový, vždycky sem do toho na nějakou chvíli spadnul přímo po hlavě. Když sme se líbali a hladili, nejvíc ze všeho to připomínalo lásku nebo aspoň to, co sem si myslel, že by láska mohla bejt. To mě mátl. Takhle vášnivě přece nebudete objímat nějakýho mizernýho zloděje jablek, ke kterému vůbec nic necejtíte.

Ale, jak říkám, trvalo to jen rok a nakonec sme se stejně rozešli. Ne zrovna v dobrým, ale za to můžu já, protože sem se s ní chtěl rozejít víc než ona se mnou. Nebo já nevím.

Měl jsem tenkrát kámoše, kterému sme říkali Elvis. Dejvickej Elvis, jelikož tvrdil, ať si, kdo chce, říká, co chce, nejlepší zpěvák všech dob je Elvis Presley. Teda byl, protože už umřel. Případlo mi to dost staromódní, ale je fakt, že jestli byl Dejvickej Elvis v něčem naprosto mimořádněj, tak teda hlavně v tom, že všechno, co dělal, dotáh do absolutního konce. Nezůstával jen tak někde na půl cesty

jako většina z nás, který říkaj něco jako: Jó, to já kdybych moh nebo chtěl – a přitom je úplně jasný, že jen tak melou, a nikdy nic neudělaj. Těhle člověk zblbnul ještě dva podobný modely a společně založili Elvis Presley Revival Band, ale to vlastně bylo až o pár let pozděj. V těchhle pravěkejch dobách se Elvis spíš jen tak různě poflakoval s kytarou a jednou tuhle a podruhý zas támhle hrábnul do strun. No, nijak skvělej kytarista teda nebyl a zpěvák už vůbec ne. Ale toho opravdickýho Elvise normálně odstonal. Svůj pokoj měl vyzdobenej jedinej věcmá, který nějak souvisely s králem rokenrolu. Plakáty, hrníčky, všelijaký dečky i lampičku udělanou jako postavu Elvise... Jako nejvíc cennější relikvii, kterou ukazoval jen těm nejlepším kámošům, opatroval pramen Elvisovejch vlasů z nějakýho americkýho holičství, kterej byl zatavenej s mikrotenovým pytlíku, přilepeným na pohlednici, kde bylo napsaný: Elvis žije! Nechal se u nás ostříhat minulou středu a tohle je důkaz! „Ty tomu věříš?“ opatrně jsem se ho zeptal, „neblbni, to je jen fór nějakýho podnikavýho holiče z Nashvillu...“

Nic na to neřekl, ale odpověděl mi způsobem, jakým tu věc ukládal zpátky do speciální kazety, a ani na chvíli z ní nespustil svůj nábožnej pohled.

„Ty vole,“ říkal sem mu pak mockrát, „dyť to sou vlasy nějakýho somráka z Tennessee, nějakýho farmářskýho burana, kterej si tam přijel koupit traktor. Dyť ten holič si dělá prdel z celýho světa, a když to po večerech s manželkou ládujou do těch pytlíků, tak se smějou nahlas!“

Ale on jen zarytě mlčel. Nebo nanejvýš pokrčil rameny nebo se mě snažil vytočit tím, že pronesl: „Kdo ví!“

Ale jinak byl Elvis v pohodě, nebyl to žádný vylízaný pako, jak by se mohlo zdát na první pohled. V té době, o který mluvím, mě doučoval, protože to byla největší bedna na matiku, co sem znal, a byl ze mě asi dost nešťastnej, protože když jsem za ním poprvý přišel: „Neznám nikoho, koho bych matiku naučil!“ – a po pár sezeních jen užasle pronesl: „Je tohle vůbec možný? Copak nechápeš, že si na týhle kružnici můžeš zvolit libovolnej bod? Na libovolným místě?“

„Třeba tady?“ zeptal sem se a opatrně sem někam ukázal prstem a on na mě jen dlouze hleděl, protože sem se úplně vymykal jeho představám o lidské inteligenci.

Vladimír Suchánek 1933*

Vystudoval grafickou speciálku na Akademii výtvarných umění v Praze. Věnuje se především volné grafice, exlibris, knižním ilustracím a návrhům poštovních známek. Jeden z nejznámějších českých grafiků uspořádal téměř sto padesát samostatných výstav a jeho díla jsou zastoupena ve sbírkách mnoha českých i zahraničních galerií. Je předsedou Sdružení českých umělců grafiků Hollar. V roce 2006 mu prezident republiky udělil medaili Za zásluhy v oblasti umění.

Jak říkám, na matiku byl Elvis fakt bedna. Trávil sem s ním víc času než s kýmkoliv jiným, až z toho Marcela občas byla dost nervózní. Začalo to tím, že jen kroutila hlavou a vzdychala nějak ve smyslu: Já teda nevím, tak si za ním běž, když je ti milejší! Nebo: Hele, nekoukej tak otráveně a běž za tím svým... kamarádíčkem. Končilo to tím, že jednou na mě doslova zamečela: Vy dva ste jak teplí bratří!

Ale mě to nechávalo celkem v klidu, protože sem víc chápal, proč se flákám po ulicích s Elvisem, než proč se mám v kině držet za ruku s NĚJAKOU Marcelou, když vím, nebo si myslím, že mě stejně nemiluje.

Bylo jen otázkou času, kdy se pohádáme tak, že se rozejdeme. V posledních dnech ten rozchod už normálně visel ve vzduchu. Vlastně sme připomínali letadlo na ranveji, které jede čím dál rychlejc a rychlejc a blíží se k bodu, kdy už nedokáže zabrzdit, k bodu NENÁVRATU. Vlastně sme každý zvlášť čekali na nějakou záminku, jak to definitivně skončit.

Zrovna v těch dnech po mně Marcela chtěla, jestli bych s ní nenacvičil nějaký akrobatický číslu, protože se chtěla předvést (předvádění jí fakt bavilo) na jistý taneční šou a vzala si do hlavy, že zrovna já jí pomůžu zvládnout jeden obtížnej skok. Tenkrát byla úplně vedle z Hříšnýho tance, což je ta úplně největší blbost, kterou sem kdy viděl, ale to je jedno. Šlo hlavně o to, že tenhle skok, tahle senzační FIGURA, jak nadšeně říkala Marcela, spočívala v tom, že ona se rozběhne a schoulená do klubička bezpečně přistane v mé náruči. Seděl sem tenkrát u nás doma na gauči (k ní sem jako blbě oblečeněj zloděj jablek pochopitelně nemoh) a sledoval, jak Marcela vzrušeně pobíhá po pokoji a dává stranou židle, abychom měli víc místa. Když měla pocit, že už to stačí, že na rozběh to bude mít tak akorát, chytla mě za ruku a dovlekla tam, kam potřebovala. Vzpomínám si, jak mě dlouhý minuty poučovala, jak a kde ji mám chytit (to mě teda chvílema dost vzrušovalo), a přitom se mi pořád dívala úplně zblizoučka do očí. Možná v nich hledala třeba jen náznaky falše nebo zrady nebo jánevímčeho, protože teď mě opravdu potřebovala. Tahle hra mě začala dost bavit, takže sem ji schválně ještě víc znejistoval takovejma detailníma věcičkama, na který sem fakt mistr.

Když říkám věcičkama, samozřejmě se nevyjadřuju úplně přesně, ale já tím myslím takový ty orientální figle, jako jsou pomalinký střídání mdlýho výrazu s rafinovaným nebo sotva postřehnutelným úsměvem člověk, kterej VÍ, kterej na vteřinku spatřil budoucnost, což je ďábelsky matoucí směs. Když se vám jí podaří správně namíchat, spolehlivě zvikláte i daleko srdnatější jedince, než je nějaká hříšná skokanka.

„Hele, miláčku, nech toho...!“ varovala mě Marcela a pořád se pohledem vpíjela do mejch prostomyslnejch očí. Jasně sem viděl, že má strach. Stál sem s napřaženýma rukama jako nějaká nepovedená socha a sledoval, jak Marcela pomalu couvá do kuchyně, aniž by mě třeba jen na vteřinku spustila z očí. Když byla tak v půlce, napadlo mě, co s ní asi udělá, když skoro neznatelně sešpulím rty, protože právě skoro neznatelně sešpulený rty dokáží provést s nervově labilní kosmonautkou (nebo na co si to hrála)

pravý divy. Zaječela na mě, že sem sketa a že dobře ví, co udělám, což mě dost překvapilo, protože sám občas nevím, co udělám za chvíli. Dál jsem jen stál a skoro neznatelně špulil rty a ještě to vylepšil obočím zdviženým mírným údivem nad nedůvěrou, který se mi tady dostává. Samozřejmě že sem si neodpustil, abych nevykasal levý obočí o milimetr vejš než pravý, a tím sem zakomponoval do svýho celkovýho výrazu potřebnou homeopatickou kapičku podrazáctví.

Je jasný, že tohle nikomu (a zvlášť holce jako Marcela) na odvaze nepřidá a už vůbec ne po všech těch zkušenostech, který jsme jeden s druhým do tý doby udělali. Víceméně mi připadalo celkem zbytečný, aby kvůli tomu najednou začala fňukat, dělat nešťastnou a chvíli dokonce plakat s čelem na kuchyňský lince. Opřel sem se o futra a čekal, až s tím dojemným výstupem skončí a svým nejdelším nehtem, kterej si pěstuju na maličku, sem pomalu a pečlivě prováděl manikúru ostatních nehtů.

Marcela se za chvíli vysmrkala, otřela si oči a zeptala se mě, jestli sem, nebo nejsem ochotnej jí s tou figurou pomoci, jestli se mnou může stoprocentně počítat a jestli neudělám nějakou blbost. Na tom pitomým skoku jí asi hodně moc záleželo. Řek sem, že jasně a stopro, a znovu si šel stoupnout na pomyslnou značku. Slyšel sem Marcelu, jak nahlas odpočítává. Musela mít pořádněj strach, protože počítala až do desíti. Za normálních okolností člověk řekne raz... dva... tři... a jde na věc. Zrovna ve chvíli, kdy zařvala: „Ted!“ a s dusotem se rozběhla, zazvonil přímo za mým zadkem telefon. Lek sem se, že sem ho tím zadkem shodil... A pak už jednáte instinktivně. Nikdo se nemůže divit, že jsem se bleskurychle otočil, abych telefon v pádu zachytil, což se mi podařilo, jenže to už sem koutkem oka zahlídl Marcelu, jak na mě sbalená do klubička letí vzduchem. Když mě míjela, všim sem si jejího pohledu plnýho děsu i očí, který jí vystřelily z hlavy, jako by byly na dvou pružinkách. Dopadla kamsi za mě mezi ty naskládáný židle a o opěradlo jedný z nich si natrhla ucho. Člověk by nevěřil, jak dokáže takovej malej ušní lalůček krváct.

Musel sem pro ručník, kterej sem jí připlác k uchu, a pak sme běželi na pohotovost, která naštěstí byla hned za rohem. Doktor to Marcele sešil a udělal jí hodně legrační obvaz, kterej byl zakončeněj takovejma bílejma ušima, takže vypadala jako králíček. Když sem jí to řek, ani trochu se nesmála. Sjela mě zničujícím pohledem a mně bylo jasný, že je mezi náma konec. Trochu se mi ulevilo, trochu mi to bylo líto. Koneckonců to byla má první holka.

A mimochodem – ten osudnej telefon, to samozřejmě byl Elvis.

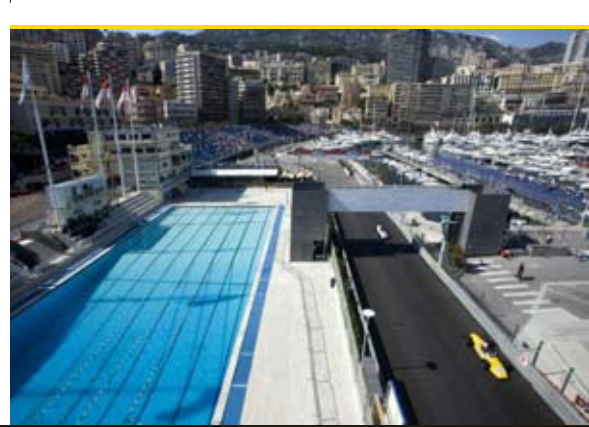

NOVÁ
ZNAČKOVÁ
PRODEJNA

Na konci května otevřel Rodinný pivovar Bernard novou značkovou prodejnu v Humpolci. Nabízí veškerý výrobní sortiment a také možnost zapůjčení přenosného chladičového zařízení. V budově rekonstruované za dvanáct milionů korun jsou i kanceláře obchodního a exportního oddělení. Při slavnostním otevření vydražil Stanislav Bernard plyšového bernardýna. Metrový bernardýn zůstal v prodejně a výtěžek dražby – 20 tisíc korun – byl věnován dětskému domovu v Humpolci.

Jezdit formuli 1
v Monaku je prý
úplně stejné jako
létat vrtulníkem
v obývacím pokoji.
Skutečnost je
ale ještě mnohem
bizarnější.

Snad ještě víc než na jiných závodech formule 1 vládnu v Monte Carlu luxus, peníze a vzrušení. Přesně 3 340 metrů dlouhý okruh vede většinou úzkými uličkami, kde se prakticky nedá předjíždět. Taková je Velká cena Monaka. Ale Grand Prix Monaco Historique je poněkud jiný podnik a nejen proto že se jezdí pouze jednou za dva roky a místo 78 okruhů absolvují závodníci pouhých deset až patnáct v sedmi různých kategoriích. Tahle Velká cena je spíš o nostalgii, o romantickém návratu ke „starým“ závodním sportovním vozům a monopostům, které ovšem dosahují i velmi úctyhodných rychlostí. Letošní, už šestý ročník uspořádal Automobile Club de Monaco v květnu. Zatímco nejstarší závodící vozy se „zrodily“ už ve třicátých letech minulého století, nejmladší monopost McLaren M23 vyrobili v roce 1974.

Byli jsme firma jednoho muže

> říká knihkupec Jan Kanzelsberger

Jako konzervativní člověk jsem se dlouho nemohl smířit s mnohými věcmi, které ovlivnily knižní obchod v posledních dvaceti letech – s jinými než kamennými knihkupectvími, s prodejem knih v obchodních řetězcích, kde je nabízejí úplně stejně jako prášky na prání. Ale mám velké štěstí, že jsem obklopený mladými, progresivními lidmi. Přesvědčili mě, že život jde dál, že s novými věcmi se musí počítat. Internetová knihkupectví nebo elektronické knihy jsou nezměnitelná fakta.

Proč jste si pro své podnikání vybral zrovna knihy?

Můj otec knížkami žil a já nikdy nic jiného nedělal. V roce 1967 jsem odešel z gymnázia a vyučil se knihkupcem. Ve třidvaceti letech jsem se stal vedoucím knihkupectví na Václavském náměstí, tehdy bylo jedno z největších. Podnikat jsem začal hned v roce 1990 a za dva roky jsem už v Praze měl síť převážně malých prodejen, které nesly mé jméno. V roce 1994 jsem se pustil i do distribuce knih, a to byla moje největší chyba.

Proč?

Tenkrát distribuce fungovala tak, že sám „distributor“ – nejvš s jedním či dvěma dealery – objížděl prodejny s krabicemi knih. Neexistovaly velkoobchodní haly jako třeba v Německu. A tak jsem se rozhodl, že to vyzkouším. Naivně jsem se domníval, že můžu mít zároveň síť knihkupectví i velkoobchod, který bude zásobovat všechny prodejny v republice. Jenže to nefungovalo. Až němečtí

přátelé mi otevřeli oči – nemůžete sedět na dvou židlích, protože knihkupci od jiného knihkupce nebudou nakupovat. To je prostě zákon.

Ale vaše distribuce působila poměrně dlouho. Nebo ne?

Ano, skoro deset let, ale byla to spíš jakási pseudodistribuce – zásobovali jsme hlavně sami sebe. A když po roce 2001 začalo velmi razantně přibývat našich prodejen, jiné zákaznky jsme úplně odstříhli.

Ale proč jste u té praxe nezůstali? Jako distribuce jste měli výhodnější rabat.

Z ekonomických důvodů to nefungovalo. Rabat, který potřebuje distribuce, je daleko vyšší, než který nám byli tehdy ochotni poskytovat nakladatelé. Dávali nám sice lepší rabat než knihkopcům, ale horší než distributorům, protože říkali, že víceméně zásobujeme jen své prodejny. Nebrali to tak, že i já musím mít auta, řidiče, sklady... Když jsem viděl smutné konce některých distribucí, rozhodl jsem se skončit.

Máte zkušenosti knihkupce i distributora, stát se nakladatelem vás nelákalo?

Samozřejmě že mě to začátkem devadesátých let lákalo. Asi jako každého člověka, který soukromě začínal v knižní branži. Ale rychle jsem od toho upustil. Jsem založením obchodník, nakladatelské povolání velice uznávám, vyžaduje zvláštní nadání, snad až dar od boha. Nestačí knížku vytisknout, přivést ji na svět. To by uměl snad každý, jako téměř každý umí přivést na svět dítě. Ale vychovat ho, uvést do života, to je umění. Nejenom vybrat

dobrou knížku, ale také ji dostat do knihkupectví, ke čtenářům, to je kumšt.

Dnes roste podíl internetových knihkupectví, jak vidíte budoucnost těch kamenných?

Jejich podíl na obratu bude klesat, ale určitě zůstanou. My se dnes snažíme do našich prodejen dát nějakou „přidanou hodnotu“. Prostředí, kde kromě knížek je i dostatek světla a volného prostoru, aby se zákazníci na sebe netlačili. Aby si mohli někde sednout a třeba i hodinu listovat v knížkách, mazlit se s nimi. Snažíme se, kde to jde, dělat jakési minikavárny, dětské koutky.

A nevádí vám, že lidi přijdou, budou si jen tak listovat v drahých knihách a pak zase odejdou?

Samozřejmě mi to vadilo, příznám, opravdu jsem konzervativní. Když jsme otvírali první takový koutek, skoro jsem cítil, jako by mě někdo měl zabít. Hned jsem si představoval otisk hrnku od kafe na obalu nějaké pěkné knížky. Ale synové mě dovezli do Mnichova a řekli – podívej se, jak to funguje. Prostě v řadě věcí jsem mladým ustoupil, v mnohém jim dal za pravdu, i když to někdy není lehké.

Jak jste se vůbec srovnával s tím, že s růstem firmy jste už nemohl mít všechno „pod palcem“?

Od začátku jsme byli firma jednoho muže, dokonce ještě před třemi čtyřmi lety.. Teď máme kompetence rozdělené. Mně zůstaly personální a obchodní záležitosti, jeden syn se zabývá spíš technickými věcmi, jako je třeba internet, druhý provozem a ekonomikou.

Když jsme měli dvacet prodejen, měl jsem všechno na papíře a řídil firmu spíš intuitivně. Dneska už to tak nejde.

Rozhodl jste se k té změně sám nebo vás k tomu donutily okolnosti?

Před třemi lety jsme přetopili kotle...

Přehnali jste expanzi?

Fakt je ten, že jsme se octli pomalu na hranici existence. Tenhle problém vznikl právě kvůli mému intuitivnímu řízení. Ale nejen to. Já býval s bankou nejlepší kamarád, mohl jsem přijít za ředitelem a říct, že chci postavit sněhuláka, a oni by mi ho postavili. Jenže to došlo tak daleko, že jsem se dostal z jednoho extrému do druhého. Od VIP klienta až po klienta existenčně ohroženého. Najednou byl obrovský problém získat peníze. Teď s bankou jednám jako normální partner, ale vlastně ani ne já, já s nimi jen poklábosím a na jednání mám lidi.

V branži skončili mnozí, knihkupci i distributoři. Zůstali po nich nezaplacené pohledávky. Pokud vím, velké obavy panovaly i v souvislosti s vaší firmou...

U nás, u mě – a tím se odlišuji od své konkurence – by to tak nedopadlo. Já beru

podnikání naprosto osobně, vždyť je svázané s mým jménem. Měli jsme připravené různé krizové varianty a nikdy by se nestalo, že by nám pak partneři nemohli přijít na jméno. Když se mě na to tehdy někdo ptal, odpovídal jsem, že jim dávám svou osobní záruku, že k tomu nejhoršímu nedojde, i kdybych musel leccos oželeť. Že jen tak nezmizím. Ale je to zaplaťpánbů pryč.

Jaké jsou podle vás hlavní problémy knižního trhu u nás?

Je jich víc, třeba počet novinek je doslova šílený. Chlubit se, že tady vychází dvacet tisíc titulů ročně a že to je víc než v Německu, je až zvrhlé. U nás nemůže vycházet tolik knížek, protože máme desetkrát miň čtenářů. Pak klesají náklady knih a nakladatelé mají problémy. Řada z nich nežije jen z ruky do huby, ale daleko hůř. Skončí nějaká distribuce, nakladatel přijde o sto tisíc a hned to ohrožuje jeho existenci. Teď asi řeknu ošklivou větu – ale má takový nakladatel opodstatnění na trhu? Neříkám, že musí být milionář, ale bez přiměřeného kapitálu se neobejde. Knižní trh prostě musí kapitálově posílit. Musí vzrůst i ceny, knihy jsou u nás – i když se to mnoha lidem nezdá – pořád ještě hodně levné.

Nebojíte se o budoucnost knížek? Třeba spisovatel Jiří Kratochvíl tvrdí, že knížky přežijí pouze jako bibliofilie pro pár nadšenců ochotných zaplatit hodně vysokou cenu.

Pokud někdo říká, že knížky nepřežijí, mýlí se. Přežijí. Otázka je v jakém množství, kdo a jak moc je bude číst, jak je bude vnímat. Myslím si, že i mladá generace čte, jen se to stydí přiznat. V televizní anketě ti patnáctiletí říkají – ne, co bych čet? Pak přijdou domů a knížky tam mají a čtou je. Jsem sice konzervativní, ale zároveň optimista. —

Jan Kanzelsberger 1951 *

Vyučil se knihkupcem. V jednadvaceti letech se stal vedoucím malého knihkupectví, o dva roky později už šéfoval jedné z největších prodejen knih. Od roku 1990 podniká a vytváří rozsáhlou síť knihkupectví, jimž dal své jméno. Je jediným akcionářem společnosti Kanzelsberger. Ta vlastní více než čtyřicet knihkupectví a má obrát půl miliardy. Jan Kanzelsberger je ženatý a má dva syny, kteří pracují v rodinné firmě. Sám o sobě říká, že je workoholik a kromě knížek se ničím jiným nezabývá.

text Boris Dočekal
foto Divadlo Na Jezerce

na křižovatce

Někdy je závora na cestě prospěšná Radek Holub, herec

Bude mi čtyřicet let a za těch devět let, co jsem na volné noze, jsem stál už na hodně křižovatkách. A některé cesty jsem si uzavřel – nemusím a nechci dělat všechno, stejně bych to za svůj život nestihl.

Svým způsobem jsem sám sobě dramaturgem, hodně lidí v pražských divadlech na mě myslí, za což jsem jim vděčný, nabízejí mi práci a já si pak vyberu. Takže hraju v Karamazových, v Petrolejových lampách, v Čechovovi i ve Feydeuovi. Všechna tahle představení jsem si sám svobodně vybral a svobodně v nich účinkuju.

Zjišťuju, že se ve své práci chci vracet k lidem, se kterými si rozumím. Hráť s Bárou (*herečka Bára Hrzánová je manželkou R. H.*) v Petrolejových lampách je strašně osvobozující. Jindy se zase vydávám za novými lidmi. Jak pendluju po pražských divadlech, poznal jsem spoustu kolegů. A setkání – jako třeba s Marianem Labudou – člověka obohatí.

Prostě pořád jsem na nějakých křižovatkách. A když se octnu na cestě a zjistím, že už tudy nechci pokračovat, pokorně se vrátím zpátky. Třeba nechci dělat dabing, který jsem zkoušel za dávných mladých časů. Nejsem tak rychlý, jak dabing vyžaduje, a hlavně mě ta práce nenaplnuje ničím tvůrčím. Je to spíš technická než umělecká, tvořivá disciplína. Tuhle cestu mám zavřenou závorami, strčil jsem tam tykadla a za strašného ohýbání jsem jednu věc udělal, a věděl jsem, že pak už nikdy.

Ve svém rozhodování, jestli mám nějakou nabídku přijmout nebo ne, se vždycky vracím zpátky k tomu, proč jsem si tuhle cestu vybral, proč jsem šel na divadelní školu. Proč jsem si vybral tohle povolání, co mě na něm nejvíc lákalo. Bylo to divadlo. Nešel jsem do toho kvůli reklamám, kvůli dabování jiného herce nebo rozhovorům do časopisů, ale kvůli divadlu, protože v divadle něco vzniká, něco se tam hněte. Po dvou měsících zkoušek musím odevzdat čistou práci. Volná noha je úžasná tím,

že si vyberu věc, která mě zajímá, baví a pak není důvod ji nějak ošidit.

Bára o mně říká, že jsem strašně pracovitý. Ale já jenom, když mám nějaký úkol, tak ho dělám. Taky jsem se už v divadle párkrát setkal s tím, že to herce nebaví, že nepracují pořádně, protože je ta věc nezajímá. Koneckonců většího výdělku dosáhnou někde jinde a nemusí vynaložit tolik námahy. Podle mě se vyplatí nejit tou snadnou cestou. Ale já při zkouškách, při té tvorbě, nijak netrpím, jsem strašně rád, když hledám, jak svou postavu hrát. Někaké dispozice mám a vím, jak k ní najít nějakou cestu. A co nevím, jsme tým a poradíme si. Líbí se mi otevřenost mezi přáteli, proto strašně rád dělám s lidmi, se kterými jsem už pracoval. Třeba právě s Jurajem Herzem na Petrolejových lampách. On vidí věci filmově, já divadelně, a když se dokážeme dohodnout, jak to spojit, může vzniknout něco opravdu zajímavého.

Některým hercům vadí, že dělají to, co vyžaduje text a režisér. Já to mám jinak. Rámec své postavy si udělám sám, podle toho, co v ní vidím, co chci, a pak se domluvím s režisérem a s kolegy. A kdyby režisér viděl postavu úplně jinak? Zahrál bych mu to na zkoušku tak, jak chce on, trochu bych přitlačil, aby bylo zřejmé, že je to špatná cesta... On by mně samozřejmě vynadal, protože by hned poznal, že je to špatně, a pak bychom to vyřešili kompromisem. Když je režisér chytrý, trvá si na svém jen do určité doby. A chytrý herec taky. A pak to při zkouškách vyrostle v jakousi kytku souznění. Vystudoval jsem průmyslovku a pracoval u výtahů. Divadlo jsem chtěl dělat snad odjakživa, ale nepřijali mě na konzervatoř. V patnácti jsem to bral jako strašnou křivdu, ale zaplaťpánbů, že mě nevzali. Že jsem dělal něco jiného a vysokou školu studoval už v době, kdy jsem měl rozum. Někdy je ta závora na cestě, po které člověk chce jít, prospěšná. Když člověk přesto dosáhne svého cíle, je to zasloužené. —

Značka Bernard zabodovala v Austrálii. Získala hned tři významná ocenění v druhé největší světové pивní soutěži – The Australian International Beer Awards. O úspěch bojovalo 1 084 piv z více než dvou set pivovarů z 42 zemí celého světa. Bernard získal ve svých kategoriích dvě stříbrná (Speciální černé pivo a Bernard Jantarový ležák) a jedno bronzové umístění (Sváteční ležák Bernard); všechna oceněná piva jsou s přísadou jemných kulturních kvasinek.

Rodinný pivovar Bernard se v letošní anketě Czech Top 100 stal třetí nejobdivovanější firmou České republiky v oboru potravinářský a tabákový průmysl. Současně se už po sedmé stal nejobdivovanější firmou kraje Vysočina.

V konkurenci 49 průmyslových pivovarů na stagnujícím českém trhu vzrostl letošní výstav nepasterizovaného piva Bernard o celou čtvrtinu. Na konci prvního pololetí 2008 tak přesáhl Rodinný pivovar Bernard hranici 90 tis. hektolitrů vystaveného piva. Největší růst zaznamenal především prodej lahového piva – téměř o 100 procent.

V soutěži o Zlatý středník, kterou pořádá PR klub České republiky, dosáhl magazin Vlastní cestou vynikajícího úspěchu. Po loňském druhém místě jsme letos v kategorii firemních periodik pro veřejnost dokázali porazit všech 27 soupeřů, včetně společností, jako jsou Vodafone či Volvo. Porota složená z odborníků na PR a marketing ocenila především vlastní autorskou tvorbu a originalitu textů, fotografií i grafického zpracování.

DODÁVKY ZAŘÍZENÍ Z NEREZOVÝCH MATERIÁLŮ A MĚDI

ZAŘÍZENÍ PRO PIVOVARY A MINIPIVOVARY

LIHOVARSKÁ ZAŘÍZENÍ / PĚSTITELSKÉ PÁLENICE

TLAKOVÉ NÁDOBY / SKLADOVACÍ NÁDRŽE / VÝMĚNÍKY / BOJLERY / FILTRY

ZAŘÍZENÍ NA CHLAZENÍ A SKLADOVÁNÍ MLÉKA

VÝROBNÍKY LEDOVÉ VODY A DALŠÍ

Náš nový půllitr

Navrhl akademický sochař Rony Plesl, designér firmy SAHM.

Tramvaj

Rád jezdím po Praze tramvají. Vanda pro to moc pochopení ale nemá.
„Jsou narvané a smradlavé, člověk aby se bál si sednout.“
„Tak můžeš stát.“
„Někdo ti pořád stoupá na nohu.“
„Tak jezdí autem.“
„Nesnáším zácpy.“
„Tak to je potom těžký.“
„Ne, to je naopak děsně lehký. Budu chodit pěšky.“

A tak to tak někdy děláme. Já ježu do divadla tramvají, Vanda vyráží pěšky. Z tramvaje rád pozoruju pomalu plynoucí město. A uvnitř rád pozoruju lidi, donucené na pár minut ustrnout, čekat, nechat se nést. Mým oblíbencem je teď asi padesátiletý chlápek z jedenáctky. Potkal jsem ho na Jiřáku. Oblečený v kraťasech a džínové košili vypadal jako východoněmecký turista zkřížený s polomrtvým country zpěvákem.

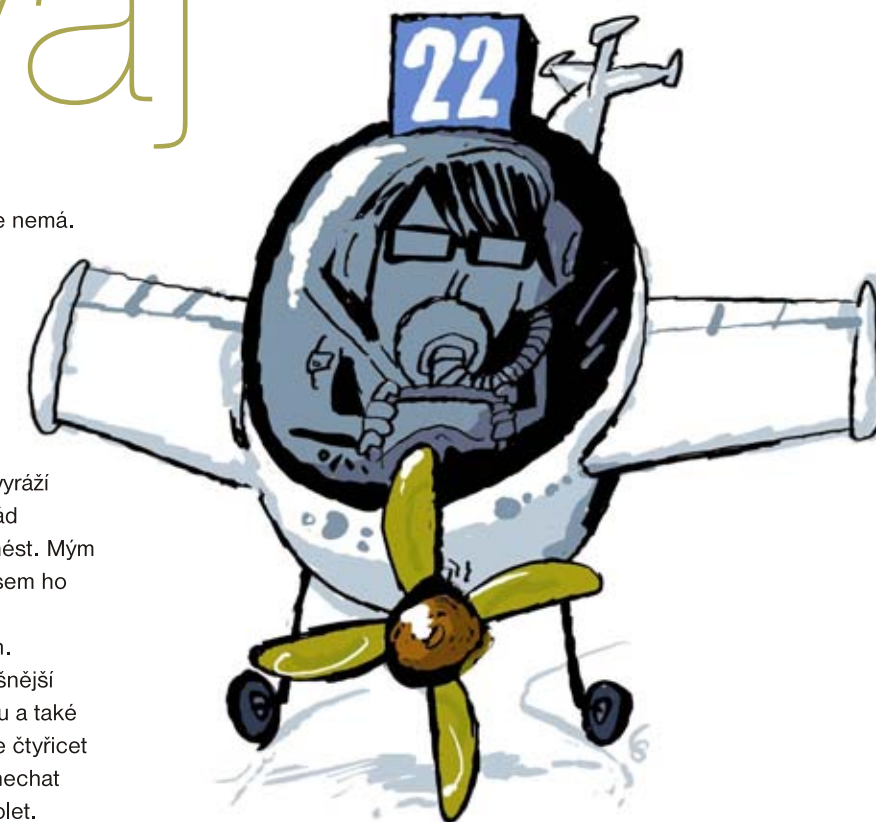
„Ať to bolí, jak to bolí. Žralok lidožravý. Tři řady zubů... Nejstrašnější žralok na světě, ty mě neposloucháš, nebo co?“ křičel do telefonu a také na celou tramvaj. „Budeme jich mít třicet kusů. Každému připravte čtyřicet prasečích nožiček nasekaných na centimetrové kousky. Kotníky nechat rozkousat od psů. Ať to bolí, jak to bolí. Je to rakovina. To musí bolet. Nerozumiš, nebo co? Ještě jednou: Žralok lidožravý, třicet kousků... Ať to bolí, jak to bolí...“ Slečna před ním kroutila očima. Možná jí bylo malinko špatně. Komu volal, nevím, možná taky nikomu. Na I. P. Pavlova se najednou prudce vyvrstlil, strčil mobil do kapsy, zařval na dvě postarší pani u dveří „Pardon, spěchám!“ – a vyskočil ven. Taky jsem vystupoval a doufal, že si ho ještě poslechnu, ale naše cesty se rozdělily. Chlápek vzal čtyřku na Smíchov a já dvaadvacitku do centra. „To byl magor,“ řekla mi večer Vanda.

„Třeba ne. Třeba to byl opravdu specialista na žraloky. Možná je koupili do ZOO, třicet kousků. Co když ale zase přijde povodeň a oni uplavou do Drážďan? Představ si ten masakr a titulky v novinách: Dva důchodce ze Saska sežral žralok z Prahy.“

„Ty seš magor.“
Dvaadvacitka.

Tuhle linku mám možná v Praze nejraději. Začíná na jednom konci světa a končí na druhém. Spojuje Prahu - Hostivař a Bílou Horu. Do kopce se vleče jen pomalu, stará souprava drkotá a naskakuje a já si představuju, jak se sem na prahu třicetileté války stejně pomalu vlekla spřátelená vojska na pomoc českým stavům, jak jim to nešlo, až k Bílé hoře přišla pozdě, po bitvě. Ať to bolí, jak to bolí. Historická prohra musí bolet.

Přemýšlel jsem tady jednou nad tramvajemi a dějinami a poslouchal dva odpočívající a svačící tramvajáky. Ten tlustý mlel o starých tramvajích v muzeu, o které se stará, a druhý o nějaké Zuzaně od nich z podniku, co spala s tamtím, tamtím a ještě tamtím.

„Jenom mně ještě nedala. A tobě. Jenže ty spíš stejně jen s tramvajema.“

Tlustý chtěl něco říct na svoji obranu, ale já neslyšel co, protože nad konečnou se přehnal letadlo padající na Ruzyň. Všechno na dotek. Rozsvícená světla, vytažený podvozky. Lidi za okny. Díval jsem se na letadlo a tramvajáci taky.

„To jsou kila, co?“ řekl obdivně ten tlustý.
„Možná se tady na to vybodnu. Furt hledaj piloty. Tramvaj nebo letadlo, hlavní jsou pevný nervy a dobrý oči. A navíc ty letušky...“

Tramvajáci. Hrdinové naší doby. Miluju jejich tajemná gesta, kterými se zdraví a sdělují si, kolik koleček ještě musí urazit, než sednou do hospody, aby urazili pár piv. Obdivuju, jak během jízdy dokáží volat a psát esemesky. Líbí se mi jejich klid, když se přenášejí přes rozbourené vody pražské magistrály, kde je každou chvíli nějaký ůkanec. Ať to bolí, jak to bolí.

Napadlo mě, že bych si jejich práci zkusil, když se teď všichni chtějí dát k letectvu. Jako brigádu.

Vandě se ale můj nápad moc nezdá. Prý bych tramvaj v první zatáčce vyklopil a navíc to není vůbec sexy. Možná má recht. Zkusím taky toho pilota.

V POHODĚ
KOLEM
LONDÝNSKÉHO
KANÁLU

Když člověk přijede do nějakého velkoměsta na pár dní, třeba jenom na víkend, může zběsile obíhat slavné památky, mačkat se v galeriích a stát fronty u nejrůznějších atrakcí. Anebo si vybrat jenom několik míst, nejlépe trochu zastrčených, kam turisté obvykle nezabloudí, a v pohodě si je užít. V Londýně může zamířit třeba k Regent's Canal. Vede už od roku 1820 podél severního okraje stejnojmenného parku, který vybudovali pro pohodlné korzování lidí z vyšší společnosti. Původně měl kanál i na londýnské poměry rozlehlý park protínat středem, ale představa hluku a dýmu z lodí poháněných párou a také hrubých slov z úst drsných lodníků, která by mohly zaslechnout útlocitné dámy a pohoršit je, vybudila ctihodné londýnské gentlemany natolik, že architekt John Nash od svého plánu raději couvl.

Kanál dlouhá léta sloužil k přepravě zboží na nejstarší londýnskou tržnici v Camden Lock a je součástí Grand Union

Canal, jedné z mnoha vodních cest, jimiž jsou doslova protkány některé oblasti Anglie. Dnes ovšem slouží k rekreaci, i když uprostřed britské metropole samozřejmě nejde o žádnou masovou záležitost. Už proto, že kanál je většinou široký jen pár metrů a můžou se po něm plavit pouze pro tento účel speciálně vyrobené lodě. Na několika místech jich kotví desítky.

Návštěvník pochopitelně žádnou loď nemá, přesto si může dopřát hodinovou projížďku od Camden Lock až po Little Venice – pravidelným waterbusem. Kolem kanálu vede i cesta využívaná běžci, kteří tu možná trénují na slavný londýnský maraton. Pokud člověk pomine, že i sem místy proniká pouliční hluk a že na jednom z četných malých mostů zahlédne také typický červený double-decker, úplně zapomene, že se nachází v rušném velkoměstě.

Plavba či procházka tu rozhodně nenudí. Regent's Canal vede několika úplně odlišnými oblastmi. Omšelou industriální, která

to nejlepší má už dávno za sebou, obytnou s běžnými patrovými domky a o kus dál několika mnohamilionovými vilami v rozlehlých zahradách a na druhém břehu s luxusními viktoriánskými činžáky. Tyčí se v pozadí nad oplocenou strání, dokonale vypulírovanou zahradníky, kde velké cedule každých pár metrů upozorňují, že soukromí tu hlídají i psi. Od kanálu je vidět i minaret centrální londýnské mešity.

V jiném místě si zase člověk připadne, alespoň podle zvuků, že se ocitl ve zvířecím, hlavně ptačím ráji – kanál je totiž zaříznutý do okraje londýnské ZOO a přímo nad ním se tyčí velká voliéra. Ostatně z „vodního autobusu“ se dá vystoupit i v zoologické zahradě a stejnou cestou ji zase opustit.

V Malých Benátkách se úzký kanál rozšiřuje v nevelkou zátoku a odtud pokračuje dál. Paddingtonský bazén (několik set metrů dlouhé kotviště) nabízí hotovou přehlídku pozoruhodných plavidel. Na jednom z nich hned vedle přístaviště otevřeli kavárnu, kde si člověk může třeba i ve tři odpoledne objednat vydatnou anglickou snídani. Kdyby si ovšem vyznavačka zdravé výživy a hubnutí měla vybrat mezi zcela zaplněným talířem (na němž samozřejmě nechybějí opečená slanina, houby, fazole, volská oka i poněkud fádňí britský párek) a skokem do kanálu, nejspíš by zvolila to druhé, byť voda v zátoce není úplně nejčistší (ale na rozdíl od té v opravdových Benátkách ani trochu nesmrdí). Na panelech na stěnách lodi si lze přečíst životní příběh Johna Hemelrykeho, už od pohledu samorostlého muže, který téměř celý svůj život prožil jako lodník právě na Union Grand Canal. Zemřel koncem minulého století a jeho perfektně opravená loď skončila v muzeu. Londýňanům slouží protáhlé lodě jako hausbóty. Víkendové, prázdninové, ale i trvale obydlené. Ostatně u některých jsou na břehu i více či méně upravené zahrádky. Zvláště opečovávaná je ta u staré kocábky, jejíž kdysi jasně modrá barva už dlouho oprýskává. Šedovlasá, po domácímu oblečená žena na palubě nejprve výhružně mává rukama, že se rozhodně nechce fotografovat, ale nakonec přes počáteční nedůvěru vysloví pozvání – jak jinak – na čaj a pak dovolí i nahlédnout do skrytých útrob svého domova. Uvnitř úzké lodi má pěkně za sebou poskládanou kuchyňku, záchod se sprchou i obývací a ložnici. Vše malé, skromné, ale docela pohodlné. „Není to žádný luxus, ale já jsem sama a stačí mi to. Když žil ještě manžel, vydávali jsme se i na několikátýdenní výlety daleko za Londýn. Dneska to pro mě už není, ale aspoň mám levné bydlení. A když budu chtít, můžu se přesunout někam jinam.“

Výhody bydlení na lodi pochopili i někteří mladí Londýňané a v početné flotile se tu a tam lesknou solidně opravené i zcela nové kousky či spíš domky na vodě, u nichž se snad ani nepředpokládá, že by se měly někam plavit.

Čtyřicátník, který se představí jako Norman, na své vzorně udržované lodi nebydlí. Několikrát do roka ale vyrazí na týdně i delší výlet. Právě se z jednoho vrací. „Je to fajn, když aspoň trochu vyjde počasí. Na lodi si vaříme, k večeru někde zastavíme a jdeme na pivo. Líbí se mi to víc než jezdit na venkov autem a shánět nějaké levnější bydlení, které poblíž Londýna vlastně ani

není,“ tvrdí majitelův přítel, zatímco obsluhuje muzeálně vyhlížející plavební komoru, aby mohli pokračovat dál. Prostě pohoda – dva muži ve člunu a pes.

Stejně pohodově se tady cítí i návštěvník, samozřejmě pokud ho od kanálu nevyžene vrtošivé londýnské počasí. Každému ale nestačí užívat si poklidné, místy až venkovské romantiky. Pak může zajít na snad až příliš živé tržiště (slavný market z předminulého století připomínají už jenom velké archivní fotografie, doslova pár metrů od vody. Před lety byla oblast Camden Lock centrem alternativní kultury, scházeli se tu vyznavači punku a přírodní medicíny, podobně jako v šedesátých letech Carnaby Street v Sohu patřila hippies. Obou míst se ale brzy zmocnila komerce a zejména v Carnaby Street zavládla těžká nuda úplně obyčejné ulice se značkovými obchody. To Camden Lock Market aspoň zůstal rušný a mladý. Ještě dnes se tu objevují už na první pohled „alternativní“ týpci, ale punk připomíná jen několik obchůdků s kultovními gotickými „uniformami“, které se ztrácejí v moři obchůdků v několika halách i dočasných stánků převážně s „fakt super hadry“ (alespoň podle dvojice českých au-pair) pro mladé. Stále rostoucí bludiště je jakousi západní obdobou orientální tržnice (ostatně i tady se prodávají šály z pashminy), ale prodavači jsou anglicky klidní a nikomu své zboží nevnucují. Jen Číňané se očividně snaží uspět a všude kolem se šíří intenzivní vůně z jejich fast foodů.

Z tržnice se dá zajít i trochu hlouběji do čtvrti Camden. Vybrat si některou z mnoha kaváren, originálních pubů (včetně typické viktoriánské hospody Queens). Nebo zamířit k domu, ve kterém přes dvacet let žil Bedřich Engels, bez něhož by možná ani neexistoval marxismus. Bohatší Bedřich totiž dlouhé roky podporoval otce tohoto pro střední a východní Evropu tak zničujícího učení. Na zpáteční cestu do centra se doslova nabízí tradiční dvoupatrový autobus. Anebo procházka Regent's Parkem. Jeho velkorysý pojetí, řád a pečlivá úprava probouzejí vzpomínky na dávnou slávu spořádaného britského impéria. A poklidný „výlet“ může skončit u jedné z neznámějších a nejživějších londýnských atrakcí – Muzea Sherlocka Holmese v Baker Street.

Lipnice

Národní památník odposlechu

Třemi způsoby získával komunistický (a vlastně každý totalitní) režim informace o svých občanech. Zvláště o těch nepohodlných, kteří nějakým způsobem vadili. U nichž se předpokládalo, že mají jiný než ten jedině správný názor a že by snad mohli poškodit cestu ke světlým socialistickým zítřkům. Na prvním místě to bylo odposlouchávání, na druhém udávání, na třetím sledování či obyčejné šmírování. A právě (řečeno dnešním jazykem) monitorování lidí a jejich soukromí připomíná Národní památník odposlechu v areálu lomů v lese u Lipnice nad Sázavou.

Na počátku byla spíš recese, snaha nějak vtipně připomenout Jaroslava Haška, který v Lipnici na sklonku života pobýval a psal Osudy dobrého vojáka Švejka. Hašek je pochován na zdejší hřbitově a v obci žije jeho vnuk Richard, který tu provozuje hostinec a penzion U České koruny a stal se patronem původně spíše švejkovské akce.

Třímetrové Bretschneiderovo ucho, nazvané podle smutné proslulého románového c. k. udavače, vytvořili studenti zdejšího kamenického učiliště pod vedením sochaře Radomíra Dvořáka v roce 2005. Tehdejší aféry kolem policejních odposlechů daly plastice nový význam a aktuálnost. Zájem o ni pak vedl k pokračování projektu.

O rok později přibyla ve skále vytesaná (a rovněž třímetrová) Ústa pravdy, kde už mladí kameníci – opět pod vedením Radomíra Dvořáka – záměrně pracovali na Národním památníku odposlechu. Třetí plastiku Zlatý voči vytvořil nad zatopeným lomem havlíckobrodský sochař sám. Má tři a půl metru tentokrát na šířku a v roce 2007 završila umělcovo snažení.

Společnost je zaměřena na vývoj, projekci, výrobu a realizaci manipulačních a dopravních zařízení, která jsou konstruována dle požadavků zákazníků a vynikají svým vysokým kvalitním zpracováním a vysokým výkonem. Základní výrobní program společnosti tvoří výroba a dodávka:

Manipulátorů
Dopravní techniky
Speciálních zařízení
Služby
Servis
Pálení materiálu
laserovou technologií

